

Riedsútstel

It Beslút	: 19 februari 2026
Agindapunt	: 12
Status	: Besluitvormend
Program	: 5 – Sport, cultuur en recreatie
Portefúljehâlder	: J.P. van der Velde
Amtner	: T. Bergsma
Bylage	: 1. AB Besluit tot wijziging GR Recreatieschap Marrekrite 2. Ontwerptekst wijziging GR Marrekrite 3. Toelichting op het voorstel tot wijziging GR Marrekrite 4. Financiële gevolgen routebureau 2027 5. Borgingsplan DRN op naar een Fries routebureau 6. Brief Recreatieschap Marrekrite d.d. 9 december 2025
Saak- en stiknûmer	: 2025110414829 en 25ZG310468

Underwerp

Wijziging GR Recreatieschap Marrekrite

Wy stelle jo foar te besluten om:

- Geen zienswijze in te dienen met betrekking tot het wijzigingsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Marrekrite;
- Met ingang van 2027 de structurele verhoging van de bijdrage ter hoogte van € 7.253 i.v.m. de verbreding van de taakstelling van Recreatieschap Marrekrite met het routebureau, op te nemen in de programmabegroting.

Koarte gearfetting

Het AB van recreatieschap Marrekrite heeft in het AB van 4 december 2025 besloten de Gemeenschappelijke Regeling Marrekrite (GR) te wijzigen om twee redenen:

1. De tekst in overeenstemming brengen met de geldende wet- en regelgeving;
2. Het aanpassen van de taakstelling van Marrekrite met de toevoeging van een routebureau;

Daarnaast is van de gelegenheid is gebruik gemaakt om enkele redactionele wijzigingen door te voeren.

Provinciale Staten en de raden van de deelnemende gemeenten wordt gevraagd om al dan niet een zienswijze in te dienen met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen.

Foech ried/kolleezje

De gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Marrekrite is een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen. Het is een collegeregeling.

De raad is bevoegd om een zienswijze in te dienen met betrekking tot een aantal aspecten van de regeling zoals bijvoorbeeld de begroting en wijziging van de GR.

Nadat het Algemeen Bestuur van de Marrekrite een besluit heeft genomen over de ingediende zienswijzen, wordt de Gemeenschappelijke Regeling opnieuw voorgelegd aan

de raad met de vraag om het college toestemming te verlenen om de aangepaste Gemeenschappelijke Regeling vast te stellen.

Voor nu gaat het alleen om de vraag of de raad met betrekking tot de voorgestelde wijzigingen al dan niet een zienswijze in wil dienen.

Ynlieding

Op 1 juli 2022 is de Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen in werking getreden. Deze wet wijzigde onder andere de Wet gemeenschappelijke regelingen en beoogt de (informatie)positie van gemeenteraden en provinciale staten bij gemeenschappelijke regelingen te versterken.

De invoering van deze wet verloopt in 2 fasen:

- a. Wijzigingen waarbij elke beleidsruimte ontbreekt en
- b. Wijzigingen waarbij aan de deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling (enige) beleidsruimte toekomt.

Onderdeel a is al in de laatst vastgestelde wijziging verwerkt. Dit voorstel gaat over onderdeel b.

Daarnaast wordt een wijziging van de taakstelling van Marrekrite voorgesteld naar aanleiding van het besluit van het Algemeen Bestuur (november 2024) om de taakstelling van Marrekrite te verbreden met een routebureau. Dit moet juridisch geborgd worden in de gemeenschappelijke regeling.

Tenslotte is van de gelegenheid gebruik gemaakt om enkele redactionele wijzigingen door te voeren.

Histoarje

Over bovengenoemd onderdeel a. heeft de raad op 15 december 2022 besloten.

Op 22 mei 2025 heeft de raad besloten geen zienswijze in te dienen m.b.t. de begroting 2026. In deze begroting is een incidentele verhoging van de bijdrage ten behoeve van het routebureau opgenomen.

Te berikken effekt

Met dit voorstel willen we bereiken dat

- de Gemeenschappelijke Regeling van Recreatieschap Marrekrite voldoet aan de Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen en
- de verbreding van de taakstelling voor Marrekrite door de toevoeging van het routebureau juridisch geborgd wordt in de Gemeenschappelijke Regeling.

Argumenten

Met betrekking tot de invoering van de Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen:

In de ontwerptekst zijn de wijzigingen aangegeven met daarbij een toelichting. In de algemene toelichting daarbij (bijlage 3) wordt het nieuwe instrumentarium vanwege de Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen toegelicht. Daarbij is onder punt 4 tevens de betekenis voor de gemeenschappelijke regeling Marrekrite inzichtelijk gemaakt en door Recreatieschap Marrekrite een standpunt ingenomen over de vraag óf en hoe het instrument in de regeling moet worden vertaald. Wij verwijzen hierbij naar deze toelichting.

Wij kunnen ons vinden in de argumentatie die Marrekrite geeft bij de gemaakte keuze en zien geen reden om een zienswijze in te dienen m.b.t. de aanpassingen van de gemeenschappelijke Regeling die Marrekrite voorstelt i.v.m. de Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen.

Onderstaand worden nog kort de wijzigingen vermeld die op grond van de Wet versterking democratische legitimatie gemeenschappelijke regelingen nodig zijn, inclusief samengevat de reactie/argumentatie van Marrekrite :

I op voorstel van de gemeenteraden en provinciale staten gezamenlijk stelt het algemeen bestuur een gemeenschappelijke adviescommissie in, die het algemeen bestuur van advies kan voorzien, de besluitvorming van de raden en staten met betrekking tot de regeling kan voorbereiden en deze bestuursorganen kan adviseren

Marrekrite:

Voor zover hiertoe behoefte bestaat kunnen gemeenteraden en provinciale staten gezamenlijk het algemeen bestuur opdragen om een dergelijke commissie in te stellen. Dit is reeds vastgelegd in artikel 12, lid 2 van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Marrekrite

II In de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden gemaakt over besluiten van het bestuur van de gemeenschappelijke regeling waarover gemeenteraden en provinciale staten een zienswijze naar voren kunnen brengen, voorafgaande aan het nemen van het besluit. De verplichting om een zienswijze te vragen geldt nu alleen voor:

- de ontwerpbegroting
- het besluit tot de oprichting van en de deelneming in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, indien de regeling in deze mogelijkheid voorziet en
- een besluit tot het treffen en wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een gemeenschappelijke regeling.

Het is denkbaar dit ook voor andere besluiten te regelen, zoals besluiten met een aanzienlijk financieel belang, politiek gevoelige besluiten of beleidsmatige keuzes.

Marrekrite:

Op grond van een afweging van de volgende twee uitgangspunten:

- de aard en (be)sturing van een gemeenschappelijke regeling is mede bepalend voor de inzet van het instrument 'zienswijzeprocedure'
- een zienswijzeprocedure bij provinciale staten en gemeenteraden moet verband houden met de taken van provinciale staten en de gemeenteraad; beleidsmatige en financiële kaderstelling en controle

komt Marrekrite tot de conclusie dat er geen aanleiding is om een zienswijze te vragen, anders dan waar de wet dat voorschrijft. Besluiten van het bestuur van Recreatieschap Marrekrite zijn uitvoerend van aard, binnen beleidsmatige en financiële kaders van provinciebestuur en gemeentebesturen. Geen van de door het bestuur te nemen besluiten zijn op voorhand als (potentieel) politiek-gevoelig of anderszins risicovol aan te merken.

III Bij gemeenschappelijke regelingen kunnen taken en bevoegdheden met grote maatschappelijke relevantie zijn belegd. Op gemeentelijk en provinciaal niveau kan bijvoorbeeld via inspraak aandacht worden gevraagd voor een bepaald onderwerp. Die mogelijkheid bestaat niet wanneer een bevoegdheid of taak bij een gemeenschappelijke regeling is belegd, tenzij de regeling een procedure voor inspraak bevat. Deze wijziging ziet erop dat in elke regeling wordt afgesproken hoe om te gaan met participatie. Dat kan overigens nog steeds inhouden dat deze mogelijkheid niet geboden wordt.

Marrekrite:

In een nieuwe bepaling (artikel 4a) is opgenomen dat het provinciebestuur en de betrokken gemeentebesturen besluiten omtrent participatie bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid ten behoeve van deze regeling. Dit hangt samen met het uitvoerend karakter van de regeling, binnen de gestelde beleidskaders. In dat geval ligt het het meest op de weg van provincie en gemeenten om te voorzien in participatie.

IV in de gemeenschappelijke regeling moeten afspraken worden vastgelegd over evaluatie van de regeling. Dit kan ook inhouden dat er geen evaluatie plaatsvindt.

Marrekrite:

In een nieuwe bepaling (artikel 32a) is opgenomen dat de regeling tenminste eenmaal per vier jaar, wordt geëvalueerd. Periodieke evaluatie kan bijdragen aan een doelmatige en doeltreffende bestuurs- en bedrijfsvoering en de beleidsvorming en – bepaling van provincie en gemeenten over verbonden partijen.

V de gemeenschappelijke regeling moet bepalingen bevatten omtrent de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden, waaronder bepalingen omtrent de gevolgen voor het vermogen van het openbaar lichaam, de gemeenten en de provincie, waarbij moet worden gedacht aan afspraken over personeel, contracten, huisvesting en investeringen. T.o.v. de laatst vastgestelde regeling zijn deze bepalingen aanmerkelijk aangescherpt.

Marrekrite:

Artikel 30 van de regeling is geheel herzien waarbij de bepalingen omtrent uittreding aanmerkelijk zijn ingekaderd en aangescherpt.

VI Toelichting wijziging taken Marrekrite (routebureau)

Wij zien geen reden om een zienswijze in te dienen met betrekking tot de uitbreiding van taken met het routebureau:

In de geldende gemeenschappelijke regeling staat in relatie tot het routebureau reeds het volgende in de taakstelling (Artikel 4, lid 1)

Het bevorderen van landrecreatie door:

- a. tot stand brengen, beheren en onderhouden van bewegwijzering van recreatieve routestructuren, inclusief toeristische overstappunten; en
- b. beheren en coördineren van recreatieve routes in de digitale routedatabase.

Marrekrite heeft deze taak al sinds 2012. Door meerdere oorzaken heeft Marrekrite zich hierbij alleen kunnen richten op het beheer en onderhoud van de knooppuntennetwerken en toeristische overstappunten en niet op de routedatabase.

Met de opgave Dagrecreatieve Netwerken van het programma Gastvrij Fryslân 2028 van de provincie, destijds op verzoek van de gemeenten opgenomen in dit programma, is de routedatabase nieuw leven ingeblazen. In het routebureau komen al deze werkzaamheden samen. De taken van het routebureau zijn uitgebreider dan Marrekrite in 2012 had, waardoor een aanpassing van de taakbeschrijving gewenst is. Door deze taakverbreding met het routebureau op te nemen in de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Marrekrite worden al deze werkzaamheden structureel geborgd.

In het raadsvoorstel van 22 mei 2025

<https://td.bctcloud.eu/liber/rest/case/202503246888/casedocuments/99990000025690/download> is de betekenis van het routebureau voor toeristisch Friesland en voor onze inwoners, al toegelicht. De raad heeft toen besloten geen zienswijze in te dienen met

betrekking tot de incidentele verhoging van de bijdrage aan Marrekrite in 2026 in verband met de verbreding van taken met het routebureau.

Onder het kopje finânsjes is er toen al aandacht gevraagd voor het feit dat er, om het routebureau juridisch ook op lange termijn te borgen, een structurele verhoging van de bijdrage aan Marrekrite nodig is met ingang van 2027. Ook ten aanzien hiervan is geen zienswijze ingediend.

Alternativen

N.v.t.

Kanttekenings/risiko's

De overname van de routebureau activiteiten kan leiden tot een precedentwerking van overname van andere provinciale recreatieve taken naar de Marrekrite, die leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage. Het is echter voorstelbaar dat de precedentwerking beheersbaar is omdat elke wijziging met betrekking tot uitbreiding van activiteiten via een apart AB besluit zal worden voorgelegd.

Finânsjes

In het raadsvoorstel van 22 mei 2025 werd uitgegaan van een structurele verhoging van de bijdrage in verband met de verbreding van taken met het routebureau van ca. € 8.500 met ingang van 2027. Dit bedrag was gebaseerd op een benodigd budget van € 330.000. Marrekrite acht het echter mogelijk deze taak structureel uit te kunnen voeren voor een bedrag van € 285.000. Door de taak structureel te beleggen hoeft er minder gebruik te worden gemaakt van externe inhuur zoals voorheen bij Dagrecreatieve Netwerken waardoor de kosten lager uitvallen. Dit betekent voor Tytsjerksteradiel dat de bijdrage structureel verhoogd wordt met € 7.523.

Deze verhoging wordt meegenomen in de gemeentebegroting vanaf 2027.

Verbonden partijen

In februari 2023 heeft het college de nota verbonden partijen vastgesteld. Hierin is o.a. vermeld dat relaties met een verbonden partij vaak worden aangegaan voor onbepaalde tijd. In de loop van de jaren veranderen doelstellingen, prioriteiten en bestaat een risico dat er werkende weg anders wordt gehandeld dan oorspronkelijk de bedoeling was. En er zijn mogelijk veranderingen die een heroverweging vragen van de aangegane relatie met een verbonden partij. Daarom is in deze nota opgenomen dat de gemeente een keer per vier jaar een verbonden partij (*) evalueert. De evaluatie is vormvrij en de conclusie wordt ter informatie met de raad gedeeld via de paragraaf verbonden partijen.

Met dit voorstel wordt de raad geïnformeerd dat het college heeft besloten om deze wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Marrekrite te beschouwen als een evaluatiemoment en te besluiten dat met het instemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke Regeling Marrekrite, deze GR ook is geëvalueerd en Tytsjerksteradiel de komende vijf jaar deelnemer blijft;

*(deze periode van 5 jaar sluit aan bij artikel 30 lid 3 van de GR: **Uittreding is mogelijk met ingang van 1 januari van enig kalenderjaar, na een periode van vijf jaren nadat het besluit tot toetreding in werking is getreden en vervolgens telkens om de vijf jaren.***

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

Nv.t.

Kommunikaasje

Na besluitvorming door de raad wordt het besluit toegezonden aan Recreatieschap Marrekrite.

Yntegraliteit

Dit advies is tot stand gekomen in overleg met de financieel en juridisch adviseur.

Previnsje

N.v.t.

Gearwurking

De Marrekrite is een Gemeenschappelijke regeling waaraan de provincie en dertien Friese gemeenten deelnemen. Alle deelnemers hebben de voorliggende stukken toegezonden gekregen.

Ferfolchtrajekt

Het AB van Marrekrite besluit over de ingediende zienswijzen. Daarna wordt de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling nog een keer naar de raden gestuurd. Ditmaal met de vraag om het college toestemming te verlenen om de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling vast te stellen.

Evaluaasje

Burgum, 16 december 2025

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

mevr. C. Schokker-Strampel

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 16 december 2025, punt nummer: 12;

Beslút:

- Geen zienswijze in te dienen met betrekking tot het wijzigingsvoorstel Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Marrekrite;
- Met ingang van 2027 de structurele verhoging van de bijdrage ter hoogte van € 7.253 i.v.m. de verbreding van de taakstelling van Recreatieschap Marrekrite met het routebureau, op te nemen in de programmabegroting.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 19 februari 2026.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. mr. A. Dam

dhr. mr. K.A. Breuker